of Lake Sudata (Švenčionys Dist.). The excavation was conducted on the NW edge of the lot where the remains of the former manor's outbuildings were discovered during a field evaluation in 2005.

A total area of 82 m^2 was excavated. During the excavation, the remains of the manor's former outbuildings were discovered in trenches 3–5 and the remains of clay stoves were identified. Sherds of glazed and unglazed thrown pottery, glass shards, stove tile sherds, and coins were discovered. Based on the ceramic finds and the coins, it is possible to date the cultural layer to the 16th–20th centuries.

DIDŽIADVARIO DVARVIETĖ

Andra SIMNIŠKYTĖ

2006 m. vasarą Sartų apyežeryje buvo surengta žvalgomoji ekspedicija, kuri turėjo aptikti nežinomus, lokalizuoti šaltiniuose ir literatūroje minimus archeologinius objektus, nustatyti jų paminkliškumą. Aplankyta 10 vietovių (jose 14 objektų ir radimviečių). Dalis jų pasirodė esantys vėlyvi kaimo kapeliai: Baršėnų „Pakapė", Kalniškių „Duobių miškelis", Pazaduojės „Maskolių kapai", Velykuškių „Paduobelis". Tikslintinas spėjamų Mielėnų pilkapių, Pakerių „piliakalnio" paminkliškumas bei dvarvietės Stirniškyje chronologija. Dvarvietė išaiškinta ir Didžiadvaryje, kur žemės paviršiuje surinkta gausi XVII–XVIII a. radinių kolekcija.

Didžiadvario dvarvietė (Zarasų r., Dusetų sen.), vadinama Palociais, yra Didžiadvario kaimo P dalyje, prie pat Sartų ežero (Plavio atšakos), apie 40 m nuo ežero pakraščio ir apie 100 m nuo arklidžių P pastato PR kampo. Į V nuo dvarvietės, už Užtiltės–Didžiadvario kelio buvęs didžiulis dvaro sodas. Į P driekiasi nedirbami laukai. Į Š–ŠV stovi baltas arklidžių pastatas su jo R dalyje aptverta ganykla.

Palociais vadinama dvaro vieta užima maždaug 50x50 m plotą, kuriame gausu įvairių XVII–XVIII a. radinių, daugiausiai plytgalių, indų šukių ir koklių fragmentų. Smulkių fragmentėlių rasta ir hipodromo trasoje į Š nuo Palocių bei laukuose į P nuo dvarvietės.

Didžiadvaris arba Dusetų dvaras yra sena jau XV a. žinoma Užpalių Radvilų valda, kurie jas valdė 1508–1585 m. 1585 m. dvaras buvo parduotas Motiejui Rudaminai, o 1636 m. – grafams Pliateriams. Apie 1780 m. jie pastatė naujus rūmus, žmonių vadinamus Palociais. Per 1830–1831 m. sukilimą dvaras tapo sukilimo vadovybės židiniu. Sukilimą pralaimėjus rusai dvarą nusavino, turtas buvo išgrobstytas, o rūmai sugriauti (griuvėsiai išstovėjo iki 1865 m.), didelę dalį jų suverčiant į ežerą. 1967 m. buvusio dvaro teritorijoje Didžiadvario kaime buvo įkurtas Dusetų valstybinis žirgynas.

DIDŽIADVARIS MANOR SITE

In 2006 several new sites were detected during a survey in the vicinity of Lake Sartai. A large quantity of artefacts dating to the 17th–18th centuries was collected at the Didžiadvaris manor site (Zarasai Dist.).